

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต. หนองกวาง อ. โพนาราม จ. ราชบุรี

อ้าว! วันนี้วันพระ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะนะ ธรรมะคือสัจจะ สัจจะคือสัจจะ นี่เป็นสัจจะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่สัจจะทางโลกวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์เขาใช้ปัญญาของเขา ปัญญาของเขาปัญญารอบรู้สิ่งต่างๆ ทั้งหมดเลย แต่ไม่รู้จักตัวเอง

แต่ถ้ามรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ก่อนในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนนะ เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ บุปเพนิวาसानุสสติญาณ ย้อนอดีตชาติไปตั้งแต่พระเวสสันดร ไป เห็นแล้วมันสังเวชใหม่ คนนี้มาจากไหน คนนี้เกิดมาจากไหน

คนมันก็เกิดมาจากเวรจากกรรมของคน เพราะตนได้ทำเวรทำกรรมอันนั้น จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะเวรกรรมอันนั้นทำให้เกิดดีและเกิดชั่ว การเกิดอันนั้น ในบุพเพนิวาसानุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ อนาคตมันจะเวียนว่ายตายเกิดไปนะ ถ้าคนไม่ถึงที่สุดแห่งทุกข์มันจะเวียนว่ายตายเกิดไปนะ

อาสวักขญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันชำระล้าง มันสำรอกกายกิเลสอันนี้ออกไปไง ถ้ากายกิเลส กิเลสมันคืออะไร คืออวิชชา อวิชชาคือความไม่รู้ตัวใจ เราไม่รู้สีกตัวของเรานะ เราคิดแต่พຼ່งนี้ คิดแต่สิ่งที่ผ่านมา แต่ปัจจุบันนี้เราไม่ได้คิดถึงเลย ถ้าเราคิดถึงปัจจุบัน ถ้าคนคิดถึงปัจจุบันนี้ เราทำคุณงามความดีกัน มาวัดๆ มาเพื่ออะไร มาเพื่อมาขวนขวายเอาทรัพย์สมบัติของตน ทรัพย์สมบัติของตนอยู่ที่ไหน เสียสละเป็นทรัพย์สมบัติของตนหรือ เสียสละออกไปเป็นของเราหรือ

เสียสละออกไปมันเป็นสมบัติของโลกไซ้ใหม่ คนเกิดมาหาบัจจัยเครื่องอาศัย ทุกคนก็หาได้ไซ้ใหม่ แต่คนหาได้แล้วก็เก็บไว้สะสมไว้ว่าเป็นของตนๆ ไม่ใช่ของตนแม้แต่น้อย แต่ถ้าเป็นของตนๆ เสียสละออกไปเป็นของตน ของตนมันเป็นที่ไหน ของตนมันเป็นที่ไหนใจใจ เรารับรู้ไซ้ใหม่ที่เราเสียสละออกไป ถ้าเราเสียสละออกไปมาน้อยแค่ไหน เป็นทิพย์ๆ เป็นทิพย์เพราะมัน

อยู่ที่ไหนใจนั้น เราเป็นคนเสียสละออกไป เราเป็นคนชวนขวายนมาใช่ไหม เราเป็นคนชวนขวายนมา เราเป็นเจ้าของใช่ไหม แล้วเราเสียสละออกไป เสียสละออกไปแล้วมันอยู่ที่ไหน มันอยู่ที่ใจใจ

อยู่ที่ใจ เป็นทิพย์สมบัติฯ ลองระลึกถึงที่เราเคยทำบุญมาสิ เราชะลึกถึงที่เราเคยทำบุญมา มันยังสดๆ ร้อนๆ นะ อาหารนี้เป็นของบุญนะ แต่ถ้าของที่มันเป็นทิพย์แล้วไม่เคยบุญไม่เคยเนา ของที่อยู่ในใจเราก็ดิบปียังสดๆ ร้อนๆ อยู่ในใจนั้น สิ่งนั้นเป็นของเราๆ ที่มาชวนขวายน ขวนขวายอันนี้ไง ขวนขวายบุญกุศลของเราไง บุญกุศล สิ่งที่เป็นกุศล คนเรามีน้ำใจต่อกัน

คุณติ พ่อแม่ ลูกอยากให้อุแม่มีความเข้าใจลูกนะ ลูกอยู่ในบ้านอยากให้อุแม่เข้าใจเรา อยากให้อุแม่เป็นที่อบอุ่น เราทำหน้าที่การงานก็อยากมีเจ้านายที่ดีใช่ไหม ในครอบครัวเขาต้องอยากมีคนที่คุณกันเข้าใจใช่ไหม สิ่งต่างๆ มันเกิดมาจากไหนล่ะ มันเกิดจากเวรจากกรรม มันเกิดมาจากจริตนิสัย นิสัยคนมันแตกต่างกัน นิสัยของคนมันแตกต่างกันนะ มันแตกต่างกัน มันมาจากไหนล่ะ การย่ำคิดย่ำทำ การกระทำนี้แหละมันฝึกฝน การกระทำนี้แหละ

ฉะนั้น เวลาพระมาบวช พระมาบวชมาจากไหน ก็มาจากฆราวาส มาจากโยมนี่แหละ พอมาจากโยมก็มีความคิดแตกต่างหลากหลายใช่ไหม เวลาบวชมาแล้ว ธรรมวินัยเป็นอันเดียวกันไง สัปปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะ ครูบาอาจารย์เป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ สถานที่ เป็นสัปปายะ เราแสวงหาสัปปายะ แสวงหาที่ความเข้าใจกัน ที่ความร่มเย็นกัน นี่ไง พอเรา มาแล้วจะมีความคิดแตกต่างขนาดไหน พอบวชเข้ามาแล้วธรรมวินัยมันเป็นบรรทัดฐาน ถ้า ธรรมวินัยเป็นบรรทัดฐาน ทำข้อวัตรปฏิบัติทำร่วมกันๆ คนหนึ่งก็ขยันหมั่นเพียร ก็รับชวนขวายน กระทำ คนขี้เกียจขี้คร้านก็ถ่วงเขา มันก็เข้ามาตัดแปลงๆ ตัดแปลงตรงนี้ไง ตัดแปลงให้มันเสมอกัน ให้มันมีความเห็นกัน

เวลาเราจะมีความคิด รู้สึกนึกคิดมาขนาดไหน ทุกคนปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ แล้วความสุขมันหาที่ไหนล่ะ ไขว่คว้ากันๆ แล้วไม่ได้เลย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกชีวิตครอบครัวมันเหมือนกับวิฑทะเลทั้งทะเลไป ชีวิตครอบครัววิฑทะเลทั้งทะเลเลย ทะเลนี้วิฑทะเลทั้งทะเลเลย วิฑขึ้นมาทำไม เพื่อเอาปลาตัวหนึ่ง วิฑทะเลทั้งทะเลเอาปลาตัวหนึ่ง

นี่ก็เหมือนกัน ขวนขวายกันๆ เพื่อจะหาความสุข ความสงบ ความดีของเรา ขวนขวายกันๆ แล้วความสุขมันอยู่ที่ไหน สุขที่เราหากันมันเจอไหม ถ้ามันไม่เจอ มันไม่เจอเพราะเรา

โดนกิเลสหลอกใจ กิเลสมันบอกว่าถ้าทำอย่างนั้นแล้วจะได้ออย่างนี้ ทำอย่างนั้นจะได้ออย่างนั้น จะทำอย่างนั้นแล้วจะได้ออย่างโน้น ทำอย่างโน้นได้ออย่างนั้น ไปเรื่อย แล้วได้ใหม่

ได้แล้วก็ไม่พอใจ เพราะถ้ามันเป็น คุณติ สมณะ สมณะบวชมา มันเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้นแหละ มันเพื่อดำรงชีวิต ดำรงชีวิตไว้ทำไม ดำรงชีวิตไว้คั่นคว่าหาสัจจะหาความจริงของเรา

ทางโลกมันเพื่อเกียรติ เกียรติยศณะ “มันไม่มีเกียรติยศ มันกินไม่ได้ ไม่มีเกียรติยศ” กินเพื่อศักดิ์ศรี โอโฮ! กินนี้ต้องศักดิ์ศรีนะ แล้วดำรงชีวิต มันนะทางโลก

ถ้าสมณะ สมณะมันเพื่อดำรงชีวิต ดำรงชีวิตไว้ทำไมล่ะ ดำรงชีวิตไว้เพื่อชวนขาย ไว้คั่นคว่า ไว้แสวงหาสัจจะความจริงอันนั้น ถ้าสัจจะความจริงอันนั้น มันจะทุกข์ยากขนาดไหน ศาสนานี้เป็นที่พึ่งนะ คนจะทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหนก็มาพึ่ง คนถ้ามีภัยอะไรก็เข้ามาพึ่งศาสนา ศาสนาเป็นที่พึ่งๆ แล้วเป็นที่พึ่ง เราบวชเป็นพระ เราพึ่งได้ใหม่ ถ้าเราจะพึ่งนะ เราจะพึ่ง เรามีสติ มีปัญญาของเรา

สิ่งที่ทำๆ ทั้งหมดมันก็เหมือนโยม เวลาโยมเสียดสละ เสียดสละมากก็เพื่อหัวใจอันนั้น การเสียดสละมาเพื่อหัวใจอันนั้นให้หัวใจควรแก่การงานไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการนะ อนุปปพิภคภาให้ทำทานก่อน พอให้ทำทาน พอทำทานแล้วจิตมันเป็นสาธารณะ จิตมันยอมรับความเห็นต่าง ถ้ามันไม่ทำทานขึ้นมามันตระหนี่มันถี่เหนียวนะ ญูกๆ ญูกอยู่คนเดียว คนอื่นผิดหมด แต่ญูกอยู่คนเดียว

แต่ถ้าเราหัดเสียดสละ หัดพึ่งเหตุผลเขา หัดพึ่งๆ ใจ การเสียดสละมาฝึกใจของตัวทั้งนั้นนะ การทำทานนี้ฝึกใจของตบใจ ฝึกใจของตบใจให้เห็นประโยชน์คนอื่นก่อน โอ้เราก็ได้ประโยชน์นั้นแหละ แล้วให้เห็นประโยชน์คนอื่นบ้าง คนอื่นที่เป็นคนเหมือนกัน ให้เห็นประโยชน์เขาบ้าง เราเสียดสละไปเพื่อประโยชน์กับเขา เพื่อประโยชน์กับสาธารณะ แล้วสังคมก็ร่มเย็นเป็นสุข เราเสียดสละอย่างนี้ เราฝึกฝนเรา

ทาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดเรื่องทาน พอเรื่องทาน จิตใจมันยอมรับความเห็นต่าง คน ถ้าความเห็นต่าง มันมีบารมี ทุกคนเป็นคนดี คนนี้ไม่เอาเปรียบกันนะ คนนี้เป็นคนดี เขา มีบารมีใหม่ แต่คนที่เอาเปรียบคน ใครจะคิดถึง นี่เราฝึกหัดของเรา เรามีบารมี พอมันมีทาน พอมีทาน มันมีศีล มันมีศีล เวลาสิ้นไปได้ไปสวรรค์ คนทำคุณงามความดีจะได้ความคิดตอบแทน ถ้า

ได้ตอบแทนแล้ว จิตใจควรแก่การงานแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเทศน์อริยสัจ พอเทศน์อริยสัจนะ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เราก็เข้าใจหมด ทุกคนท่องได้หมดแหละ แต่ไม่รู้ว่าเป็นอย่างไร แล้วจิตใจมันขัดแย้ง ทุกข์ก็ทุกข์คนอื่นเว้ย ไม่ใช่ทุกข์ของกู กูจะมีความสุขๆ แล้วมันสุขจริงหรือเปล่าละ

สิ่งนี้กิเลสมันหลอกง่าย ๆ หลอกง่าย ๆ คือมันกลืนกินเวลาของเราไปไง วันหนึ่ง ๆ มันกินไปเรื่อย ๆ พรุ่งนี้จะทำดี มะรืนจะทำดี ปีหน้าจะทำดี ชาตินี้จะทำดี มันผลัดไปเรื่อย แต่ถ้าเราเห็นเป็นปัจจุบันนะ เห็นโทษของมัน เห็นภัยของมัน เรามาทำทานกัน ทำทานเพื่ออะไร ทำทานเพื่อสมบัติของโยมเอง สมบัติของคนทำ เพราะมันทำไปแล้วเป็นสมบัติของมัน ใครแย่งชิงไม่ได้

ของนี้วางไว้ยังแย่งชิงกันได้นะ แต่ความรู้สึกในใจ ใครแย่งชิงกันไม่ได้หรอก นั่นนะมันเป็นทิพย์ ๆ มันแย่งชิงกันไม่ได้ มาเสียสละเพื่อประโยชน์กับตน พอประโยชน์กับตนแล้ว ถ้าเราต้องการ ๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นถึงกษัตริย์ ละทิ้งมาเพื่ออะไร ละทิ้งมาเพื่อโมกขธรรม โพธิญาณ แล้วโพธิญาณมันอยู่ที่ไหน โพธิญาณเราก็คือศึกษาในตัวพระไตรปิฎก ตัวพระไตรปิฎกก็ชี้ไปที่ใจเรานี้แหละ เราศึกษาก็ศึกษาในใจเรานี้แหละ ถ้าใจของเรามีทาน มีศีล มีภาวนาขึ้นมา มันพอใจ มันอบอุ่น มันทำของมันได้ใช่ไหม

เวลาทำหน้าที่การงานกัน โอ๊ย! อายเหงื่อต่างน้ำ บ่นทั้งนั้นนะ เวลาพระทำงานเขานั่งสมาธิเฉย ๆ แล้วบอก “พระวัน ๆ ไม่เห็นทำอะไรเลย เห็นนั่งเฉย ๆ เดินไปเดินมา พระไม่เห็นทำอะไรเลย”

พระนั่นแหละทำงานอริยสัจ พระเราทำงานในหัวใจ เขาหว่านเขาไถในพื้นที่นา พระนั่นแหละหว่านไถในหัวใจ มันจะตัดความรกชัฏของมัน ความรกชัฏของเขา เขาต้องตัดความรกชัฏของเขา มันเป็นวัชพืช

เวลาความฟุ้งซ่านของเรา ความคิดของเรา ใจสิ่งที่มันกระทบหัวใจ เราจะทำให้มันสงบขึ้นมา เราจะปรับพื้นที่ของเรา นั่นแหละสัมมาสมาธิ ถ้าทำสมาธิได้ ถ้าจิตสงบขึ้นมา สงบมันก็มีความสุขทั้งนั้นนะ ถ้ามีความสุข สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ใจเราก็วิ่งกัน หากัน ความสุขหากันทั่วโลกทั่วสงสาร ไม่เจอ มานั่งเฉย ๆ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ จิตมันเกาะอยู่กับพุทกับโธ จิตมันเกาะอยู่กับลมหายใจ ลมหายใจนะ

ลมพายุมันพัดในบ้านเรือนพังพินาศไปหมดเลย ลมอันนั้นมันเป็นลมธรรมชาติไง แต่ลมหายใจเข้าและลมหายใจออกมันให้ชีวิตคนนะ คนเราหายใจเข้าแล้วไม่หายใจออกก็ตาย หายใจออกแล้วไม่หายใจเข้าก็ตาย สิ่งที่ลมหายใจ ออกซิเจนฟอกเรื่องร่างกาย แต่จิตถ้ามันเกาะ มันเป็น อานาปานสติ อานาปานสติมันเกิดประโยชน์ขึ้นมาจากไหนล่ะ เกิดประโยชน์ขึ้นมาจากจิตดวงนี้ มันเกาะ จิตดวงนี้เป็นของใคร จิตดวงนี้เป็นของใคร

จิตดวงนี้เป็นของเรา แล้วเรามองข้ามมันไป เรามองไปเห็นสมบัติอย่างอื่นมีค่าหมดเลย แต่เราไม่มองเห็นจิตของเรามีเลย เวลาเรามีสติปัญญา มันของอยู่กับเรา แต่มองไม่เห็น เวลาเราจะสอนให้ทำมันก็บอกมันรู้หมดทุกอย่าง แต่มันไม่รู้จักตัวมันเอง มันทำของตัวเองไม่ได้เลย ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงอนุบุพพิทาสอนเขาก่อน ให้รับความเห็นต่าง ความเห็นต่าง จิตเป็นสาธารณะ จิตเป็นสาธารณะ เรายอมรับความจริง ถ้ายอมรับความจริงขึ้นมา ทีนี้ให้ภาวนาแล้ว พอให้ภาวนา ทำไม่ได้ งานอื่นงานอะไรทำได้หมด งานอะไรให้มาเถอะ ทำได้ ทั้งนั้น แต่งานหาจิตของตนเองหาไม่เจอ หาไม่ได้ ทั้งๆ ที่อยู่กับเรา ทั้งๆ ที่มันพาเราเกิด ทั้งๆ ที่มันพาให้เราเวียนว่ายตายเกิด แล้วมันเป็นสมบัติของเราด้วย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านรู้คัมภีร์นี้ ท่านเห็นที่นี้ ท่านทำที่นี้ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ ตรัสรู้อยู่องค์เดียวนะ เวลาเทศน์ครั้งแรกเทศน์ธัมมจักกัฯ มีปัญจวัคคีย์ ๕ คนเท่านั้น เวลาเทศน์ไปแล้วได้อัญญาโกณฑัญญะ มาองค์เดียว พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ๔ องค์นั้นยังไม่ได้ ยังไม่ได้ เทศนาว่าการ ซ้ำๆ จนปัญจวัคคีย์ได้เป็นพระโสดาบันทั้งหมด เทศนาว่าการเรื่องอริยสัจ เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมามันก็เป็น การชำระล้างกิเลสในใจ จบ

พอจบแล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเทศน์ยสะได้อีก ๕๔ องค์ พอเทศน์ เป็นพระอรหันต์หมด “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก” บ่วงที่เป็นโลกคือชื่อเสียงเกียรติศัพท์ เกียรติคุณ สิ่งในโลกเขาแสวงหากัน นี่บ่วงที่เป็นโลก เพราะกิเลสมันจะไปยึดไปเหนี่ยวว่าเป็น ของมันๆ

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นทิพย์ ทิพย์สมบัติ ผลของวิภวัญญะ “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์” จิตใจมันมันคงเพราะเป็นพระอรหันต์ “เธอจงไปอย่าช้อนทางกัน โลกนี้เร่าร้อนนัก โลกนี้

เราร้อนนั้ก” โลกนี้อยู่กับกิเลสตัณหาความทะยานอยาก อยู่กับการแย่งชิง อยู่กับการชิงดีชิงเด่น อยู่กับการแก่งแย่งกัน โลกนี้เราร้อนนั้ก โลกนี้เราร้อนนั้ก เองจงอย่าไปชื้อนทางกัน ต่างคนต่าง ไปเพื่อไปโปรดหัวใจของสัตว์โลก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่า การ เวลาธรรมเป็นประโยชน์เป็น ประโยชน์อย่างนี้ แล้วประโยชน์อย่างนี้มันอยู่ที่ไหนล่ะ มองไม่เห็น งานอะไรทำได้ทั้งนั้น แต่ เวลางานของเราจริงๆ กลับทำไม่ได้

ดูชาวไร่ชาวนาที่เขาทำไร่นาของเขา เขาได้ผลประโยชน์ของเขา ไร่เราเป็นชาวพุทธ แล้วสังฆกรรม อริยสัจจะมันจะเกิดที่ไหนล่ะ ไปกราบครูบาอาจารย์ก็ไปดูคุณสมบัติของท่าน ไป เทียวหาครูบาอาจารย์ก็เที่ยวไปดูสมบัติของพระ แล้วสมบัติของเราล่ะ

ใช่ เวลาไปกราบนี้ศรัทธาความเชื่อมั่นกระตุ้น มันกระตุ้นให้เรามั่นคง กระตุ้นให้เรา แข็งแรง มันกระตุ้นขึ้น แต่ที่กระตุ้นมันก็เป็นศรัทธาใช่ไหม ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ความเชื่อ แก้กิเลสไม่ได้ แต่ความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ ความเชื่อเป็นห้วงจักรชักนำให้ชีวิตของเราไปตาม ความเชื่อ แล้วเราเข้าไปแสวงหาของเรา การที่เข้าไปแสวงหาของเราคือการประพฤติปฏิบัติ เรา ต้องทำของเราขึ้นมาให้ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ วางธรรมวินัยไว้ให้เป็นปัจจัยตั้ง เป็น สันติภูมิกะ ปัจจัตตังคือรู้แจ้งในใจของตน สันติภูมิกะคือการรอบรู้ความเป็นจริง สันติภูมิกะมัน สว่างกระจ่างแจ้งกลางหัวใจ สิ่งนั้นไม่ต้องให้ใครเป็นคนตัดสิน แต่ของเราจะไปสอบก็ต้องมี กรรมกร จะทำอะไรก็ต้องมีคนตัดสินๆ ทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะมันไวใจกันไม่ได้ไง แต่ เวลาเป็นความจริงๆ ขึ้นมา ถ้ามันไปเจอความจริงกลางหัวใจขึ้นมา มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิกะ ขึ้นมาในหัวใจ มันจบสิ้นที่นี้ไง ถ้ามันจบสิ้นที่นี้ นี่กระบวนการของการประพฤติปฏิบัติไง

วันนี้วันพระๆ วันพระ ถ้าสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดคือหัวใจของสัตว์โลก หัวใจของโยมนั้น แหละมันมีค่าที่สุด แล้วเอามาทำความสะอาด เอามาทำความกระจ่างแจ้งในใจ อันนั้นมันมีค่าที่สุด ถ้าไม่มีค่าที่สุด ชาตินี้เป็นของเราละ ชาตินี้หน้าใครไปเกิด ไร่จิตดวงนี้ไปเกิด ไร่ไร่เราไป จิตมัน ไป เพราะสถานะนี้มันเป็นสถานะ นาย ก. ตายไป ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. กับนาย ก. มันเกี่ยว อะไรกันล่ะ

นาย ข. กับนาย ก. ไม่เกี่ยวกับ แต่จิตนาย ก. กับนาย ข. เป็นจิตอันเดียวกัน เพราะจิตนาย ก. มันตายไปก็ไปเกิดเป็นนาย ข. แล้วนาย ก. ทำอะไรไว้ นาย ข. ไม่รับรู้เรื่องเลย นาย ข. ต้องรับการกระทำของนาย ก. ด้วย เพราะอะไร เพราะจิตดวงนั้น จิตของนาย ก. ก็คือจิตดวงนี้คือจิตที่เป็นคนกระทำ พอจิตดวงนี้มันตายไป มันไปเกิดนาย ข. มันไม่รู้เรื่องอะไรเลย

นี่ไง บุพเพนิวาสานุสติญาณ สิ่งที่ทำไปเป็นจริตเป็นนิสัย เราถึงมีสติมีปัญญากันไง เราจะทำคุณงามความดีของเราไป เราจะทำคุณงามความดีเพื่อใจดวงนี้ จะไปเกิดเป็นนาย ก. นาย ก. ก็ทำของนาย ก. นาย ก. ตายไป ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. ก็ทำประโยชน์ของนาย ข. ไป แต่จิตดวงนี้ จิตไม่เคยตายๆ จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วเวลาถึงที่สุดแล้วมันพ้นหมดเลย

นาย ก. ทำดีของนาย ก. นาย ก. ประพฤติปฏิบัติจนสิ้นกิเลสไป นาย ข. ไม่มี นาย ก. รอผลของวัฏฏะให้สิ้นชีวิตนี้ไป จิตดวงนี้มันไม่ไป ไม่เกิดอีกแล้ว เป็นนาย ก. นาย ก. ทำดีที่สุดแล้ว จบสิ้นกระบวนการของการประพฤติปฏิบัติแล้ว นาย ข. ไม่มี

แต่ถ้าเราปฏิบัติของเราไม่ถึงที่สุด นาย ข. มันรออยู่ข้างหน้า ในเมื่อมีภวาสวะ มีภพ มีความรู้สึก ไม่มีอาวุธสิ่งใด ไม่มีสัจจะอันใดทำลายความรู้สึกได้ มีแต่อริยสัจทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ทำลายความรู้สึกนี้หมดสิ้นไป เหลือแต่ธรรมชาติ ธรรมแท้ๆ แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ อยู่ในใจของเราแน่ๆ ใจใจโง่ๆ นี่แหละ ใจใจที่ไม่รู้เรื่องต่างๆ นี่แหละ ประพฤติปฏิบัติไป ใจใจโง่ๆ มันจะฉลาดได้ ใจใจโง่ๆ มันจะสว่างโพล่งได้ ใจใจโง่ๆ มันจะพ้นจากทุกข์ได้ เอวัง